

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 175 (XIX) — Nr. 507

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 30 iulie 2007

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE			
254.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență	734.	— Decret pentru promulgarea Legii privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor .....
	2-5		8
725.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
	5	19.	— Ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind aprobarea Metodologiei de stabilire, implementare și utilizare a serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate .....
			8-11
		20.	— Ordin al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem .....
263.	— Lege privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor		11-16
	5-8		

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86 din 8 noiembrie 2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 944 din 22 noiembrie 2006, cu următoarele modificări și completări:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1. — Procedurile de insolvență, procedurile de lichidare voluntară sau amiabilă, precum și procedurile de prevenire a insolvenței prevăzute de lege, inclusiv măsurile de supraveghere financiară ori de administrare specială, sunt conduse de practicieni în insolvență.”

2. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — *Administratorul judiciar* este practicianul în insolvență, autorizat în condițiile legii, desemnat să exercite atribuțiile prevăzute de lege sau stabilite de instanța judecătorească, în procedura insolvenței, în perioada de observație și pe durata procedurii de reorganizare.”

3. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3. — *Lichidatorul* este practicianul în insolvență, autorizat în condițiile legii, desemnat să conducă activitatea debitorului în cadrul procedurii de faliment, atât în procedura generală, cât și în cea simplificată, și să exercite atribuțiile prevăzute de lege sau stabilite de instanța judecătorească.”

4. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 4. — (1) Practicienii în insolvență își exercită profesia în cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale. De asemenea, ei pot avea calitatea de colaboratori ori angajați ai unor societăți civile profesionale.

(2) Un practician în insolvență își poate exercita activitatea într-o singură formă de organizare a profesiei și va putea avea calitatea de asociat într-o singură societate profesională sau întreprindere unipersonală.”

5. Titlul secțiunii 1 a capitolului II se abrogă.

6. Articolul 6 se abrogă.

7. Alineatele (1) și (3) ale articolului 7 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 7. — (1) Cabinetul individual își constituie patrimoniul inițial din aporturile titularului. Patrimoniul cabinetului individual este afectat exclusiv activității profesionale și are regimul patrimoniului profesional de afecțiune.

(3) Creditorii ale căror creanțe sunt născute din activitatea profesională a practicianului în insolvență care are ca formă de exercitare a profesiei cabinetul individual vor urmări bunurile aflate în patrimoniul de afecțiune. Doar în măsura în care aceste bunuri nu sunt suficiente pot fi urmărite și celelalte bunuri aflate în proprietatea practicianului în insolvență.”

8. Articolul 8 se abrogă.

9. Titlul secțiunii a 2-a a capitolului II se abrogă.

10. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 9. — (1) Societatea civilă profesională cu răspundere limitată, denumită în continuare și *SPRL*, se constituie prin contract de societate, prin asocierea practicienilor în insolvență, persoane fizice.

(2) Aportul social al asociațiilor poate fi în numerar, în natură și în industrie.

(3) Aportul în industrie constă în activitatea profesională a practicianului în insolvență asociat.

(4) Contractul de societate este supus înregistrării în Registrul societăților civile profesionale de practicieni în insolvență, denumit în continuare *Registrul societăților profesionale*, ținut la Secretariatul general al UNPIR.

(5) SPRL are patrimoniu propriu de afecțiune. Obligațiile și răspunderea SPRL sunt garantate cu patrimoniul de afecțiune. Asociații SPRL răspund personal în limita aportului social al fiecăruia.

(6) SPRL este supusă regimului transparenței fiscale, plata impozitului pe venit făcându-se de către asociați, și ține contabilitatea în partidă simplă potrivit reglementărilor contabile.

(7) SPRL își poate constitui filiale care se înregistrează în Registrul societăților profesionale.”

11. Articolul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 12. — (1) Contractul de societate al societății civile profesionale cu răspundere limitată este încheiat în formă scrisă. Dacă printre bunurile subscrise ca aport la capitalul social se află și teren, contractul de societate va fi încheiat în formă autentică.

(2) Contractul de societate al societății civile profesionale cu răspundere limitată va cuprinde:

a) numele și prenumele, numele purtate anterior, codul numeric personal, locul și data nașterii și domiciliul asociaților;

b) data dobândirii calității de practician în insolvență și data definitivării în profesie a asociaților;

c) denumirea, sediul și, dacă este cazul, emblema societății;

d) aportul social, integral vărsat, cu menționarea aportului fiecărui asociat; aportul social nu va putea fi inferior sumei de 3.500 lei;

e) numărul și valoarea nominală ale părților sociale, precum și numărul părților sociale atribuite fiecărui asociat pentru aportul său, respectiv participarea la beneficii și pierderi a fiecărui asociat;

f) asociații coordonatori care reprezintă și administrează societatea împreună cu puterile ce li s-au conferit; dacă sunt mai mulți coordonatori și aceștia formează un consiliu de coordonare, se vor preciza regulile de organizare și funcționare a acestui organism;

g) reguli privind transmiterea părților sociale și condițiile de retragere a asociaților.

(3) Orice modificare a contractului de societate se poate face numai în scris sau, după caz, în formă autentică.”

12. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 13. — Dovada personalității juridice în raporturile cu terții se face în baza unui certificat de înregistrare, întocmit conform Statutului de organizare și funcționare a UNPIR, denumit în continuare *Statut*, și emis de Secretariatul general al UNPIR.”

13. Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 14. — Pot deține calitatea de asociați 2 sau mai mulți practicieni în insolvență definitiv. Contractul de societate se va transmite în scop de informare către filialele unde sunt înscrși asociații.”

14. Alineatul (2) al articolului 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul transmiterii părților sociale, retragerii sau decesului unui asociat al unei SPRL, aportul social rămâne în proprietatea societății dacă prin lege sau contractul de societate nu se prevede altfel.”

15. Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 16. — (1) SPRL este condusă de adunarea asociaților.
(2) Adunarea asociaților se întrunește la sediul principal al societății sau, cu acordul unanim al asociaților, în orice alt loc.”

16. Articolul 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 17. — (1) Hotărârile adunării asociaților se iau prin votul asociaților reprezentând majoritatea părților sociale, cu excepția cazurilor prevăzute în contractul de societate.

(2) Pentru hotărârile având ca obiect modificarea contractului de societate este necesar acordul unanim al asociaților.”

17. Alineatul (2) al articolului 18 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Asociații coordonatori reprezintă SPRL în raporturile cu terții.”

18. Alineatul (3) al articolului 21 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În caz de retragere, desocotirea dintre asociați se face în mod amiabil, ținându-se seama de prevederile din contractul de societate. În caz de neînțelegere, sunt aplicabile dispozițiile privind arbitrajul prevăzute în Statut.”

19. Articolul 22 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 22. — În situațiile în care, din orice motive, în societate rămâne un singur asociat o perioadă mai mare de 3 luni, acesta este obligat să o transforme în cabinet individual sau în întreprindere profesională unipersonală cu răspundere limitată, sub sancțiunea radierii.”

20. Alineatul (2) al articolului 23 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) O persoană fizică nu poate fi asociat decât într-o IPURL. O IPURL nu poate avea ca asociat unic o altă IPURL.”

21. La articolul 25, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) a promovat examenul de admitere în profesia de practician în insolvență, în condițiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență și de Statut.”

22. La articolul 27 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) persoana condamnată prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei, inclusiv orice infracțiune de corupție, precum și pentru infracțiunile prevăzute de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care determină incapacitatea legală de a dobândi sau deține calitatea de fondator, administrator, membru în consiliul de supraveghere, membru al directoratului ori director al unei societăți comerciale și de Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările ulterioare.”

23. Alineatul (3) al articolului 29 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Interdicția se aplică și practicianului în insolvență care se folosește de forma de organizare profesională ori de raporturile de conlucrare profesională stabilite de prezenta ordonanță de urgență în scopul eludării acestor interdicții. Practicienii în insolvență sunt obligați să comunice UNPIR instanțele la care nu își pot exercita profesia din motive de incompatibilitate, sub sancțiunea suspendării.”

24. La articolul 29, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (4) și (5), cu următorul cuprins:

„(4) Profesia de practician în insolvență nu poate fi exercitată la tribunalele la care rudele până la gradul al III-lea au îndeplinit funcția de judecător-sindic în ultimii 5 ani.

(5) Profesia de practician în insolvență nu poate fi exercitată de persoane care în ultimii 5 ani au deținut funcții în cadrul direcțiilor generale ale finanțelor publice, al Curții de Conturi sau al Autorității de Valorificare a Activelor Statului din raza teritorială a curții de apel unde funcționează.”

25. Alineatul (1) al articolului 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 30. — (1) Nu poate fi desemnat ca administrator judiciar/lichidator al unei persoane juridice practicianul în insolvență care a avut într-o perioadă de 2 ani anterioară datei pronunțării hotărârii de deschidere a procedurii/de numire calitatea de avocat, consilier juridic, auditor financiar, expert contabil, contabil autorizat, evaluator, arbitru, mediator, conciliator, expert judiciar al acelei persoane juridice.”

26. La articolul 31, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) în stare de conflict de interese, altfel cum sunt acestea definite în Statut și în Codul de etică profesională;”

27. Alineatele (1), (2) și (4) ale articolului 32 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 32. — (1) Admiterea în profesie se face pe baza unui examen organizat de UNPIR, conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență și ale Statutului.

(2) Pot fi primite în profesie, la cerere, cu scutire de examen și de perioadă de stagiul, persoanele care au exercitat cel puțin 5 ani funcția de judecător, procuror, notar sau avocat. Înscrierea în Tabloul UNPIR se face în termen de cel mult 3 luni de la eliberarea din funcția de procuror, judecător sau notar.

.....
(4) Jurământul are următoarea formulare:

«*Jur să aplic în mod corect și fără părtinire legile țării, să respect prevederile Statutului, să păstrez secretul profesional și să aduc la îndeplinire cu conștiinciozitate îndatoririle ce îmi revin în calitate de practician în insolvență.*»

28. Alineatele (1), (4) și (8) ale articolului 33 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 33. — (1) La începutul exercitării profesiei, practicianul în insolvență efectuează un stagiul de pregătire profesională cu durata de 2 ani, perioadă în care are calitatea de practician în insolvență stagiar. Sunt scutite de stagiul persoanele care au exercitat timp de 10 ani funcția de consilier juridic, economist sau inginer.

.....
(4) Condițiile efectuării stagiului, drepturile și obligațiile practicianului în insolvență stagiar, ale practicianului în insolvență îndrumător, precum și ale UNPIR față de aceștia sunt reglementate prin Statut.

.....
(8) Condițiile de organizare și desfășurare a examenului de definitivare se stabilesc prin Statut.”

29. La articolul 35, litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) la cererea practicianului în insolvență, în condițiile prevăzute în Statut;”

30. Alineatul (3) al articolului 37 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Onorariul provizoriu pentru perioada de observație este stabilit de judecătorul-sindic la deschiderea procedurii de insolvență. Acesta va putea fi modificat o singură dată în prima adunare a creditorilor, la cererea practicianului în insolvență.”

31. Articolul 39 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 39. — În exercițiul atribuțiilor sale practicianul în insolvență se va abține de la orice faptă de concurență neloială, de la orice practică anticoncurențială și de la intrarea în orice fel de conflict de interese, astfel cum sunt prevăzute în Statut și în Codul de etică profesională.”

32. Alineatele (2) și (5) ale articolului 40 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Cabinetele individuale, IPURL sau SPRL, indiferent de forma de organizare, pot fi reprezentate numai de persoane care au calitatea de practician în insolvență compatibil.

.....
 (5) În cazul societăților civile profesionale, răspunderea pentru neîndeplinirea prevederilor alin. (4) revine administratorilor acestora și se sancționează potrivit prevederilor Statutului.”

33. Alineatul (4) al articolului 41 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Limita minimă a valorii poliței de asigurare profesională este stabilită prin Statut.”

34. Alineatele (1) și (2) ale articolului 42 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 42. — (1) Membrii UNPIR au obligația să plătească cotizația anuală și contribuția pe tranșe de venituri stabilite prin Statut.

(2) Neplata cotizației anuale și a contribuției în termenul stabilit prin Statut atrage suspendarea pe o perioadă de 3 luni, iar neplata acestora până la încheierea perioadei de suspendare atrage radierea din Tabloul UNPIR.”

35. Articolul 43 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 43. — Societățile civile profesionale de practicieni în insolvență, membre ale UNPIR, au obligația să comunice filialelor acesteia toate schimbările intervenite în componența asociațiilor, colaboratorilor sau a angajaților lor care au această calitate, precum și orice modificare a contractului de societate în termen de 30 de zile de la modificare. Aceeași obligație incumbă, în mod corespunzător, și cabinetelor individuale, respectiv IPURL.”

36. Alineatul (2) al articolului 45 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Autoritatea UNPIR se întinde pe întregul teritoriu al țării. Se pot constitui filiale locale ale UNPIR, cu personalitate juridică, în municipiul București și în reședințele de județ, în condițiile stabilite prin Statut.”

37. Articolul 46 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 46. — (1) În exercițiul atribuțiilor sale legale, UNPIR beneficiază de competență de autoreglementare, putând emite, în condițiile legii, Statutul privind organizarea și exercitarea profesiei de practician în insolvență, regulamente, codul de etică al profesiei și procedura disciplinară.

(2) Statutul de organizare și funcționare și Codul de etică profesională și disciplină al UNPIR se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea de către Congresul UNPIR.”

38. Literele j) și k) ale articolului 48 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„j) administrează fondul de lichidare constituit potrivit legii, în conformitate cu prevederile Statutului. Toate cheltuielile efectuate de UNPIR pentru administrarea fondului de lichidare, atât la nivel central, cât și la nivelul filialelor, sunt suportate din fondul de lichidare constituit conform art. 4 din Legea nr. 85/2006;

k) îndeplinește alte atribuții stabilite prin lege sau prin Statut.”

39. Articolul 49 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 49. — Organele de conducere ale UNPIR sunt Congresul UNPIR, președintele UNPIR, Adunarea reprezentanților permanenți și Consiliul național de conducere al UNPIR.”

40. Articolul 50 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 50. — Activitatea curentă a UNPIR este coordonată de un secretariat general, al cărui atribuții se stabilesc prin Statut.”

41. Alineatul (2) al articolului 51 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Congresul UNPIR și adunările generale ale filialelor se reunesc o dată pe an și ori de câte ori se consideră necesar, la convocarea Consiliului național de conducere al UNPIR,

respectiv a consiliului de conducere al filialei sau a 25% din numărul membrilor săi. Congresul UNPIR este legal constituit în prezența majorității membrilor prevăzuți la alin. (1), iar hotărârile sunt valabile adoptate cu votul majorității membrilor prezenți sau reprezentați. Dacă la prima convocare nu se întrunește cvorumul necesar desfășurării congresului, acesta se va desfășura în condițiile prevăzute de Statut.”

42. Literele b) și j) ale alineatului (1) și alineatele (2) și (3) ale articolului 52 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„b) adoptă Statutul de organizare și funcționare a UNPIR, precum și modificările și completările acestuia; adoptă Codul de etică profesională și Regulamentul privind procedura disciplinară;

.....
 j) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege și de Statut.

(2) Congresul UNPIR poate decide organizarea Casei de Asigurări pentru Răspundere Profesională a Membrilor UNPIR, care dobândește personalitate juridică la data constituirii ei, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență și ale Statutului.

(3) Congresul UNPIR poate decide organizarea Casei de Asigurări Sociale a UNPIR, care dobândește personalitate juridică la data constituirii ei, în condițiile legii și ale Statutului.”

43. La articolul 52, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) Congresul UNPIR poate să delege o parte din atribuțiile sale Adunării reprezentanților permanenți.”

44. După articolul 52 se introduce un nou articol, articolul 52¹, cu următorul cuprins:

„Art. 52¹. — Adunarea reprezentanților permanenți este constituită din Consiliul național de conducere și președinții consiliilor de conducere ale filialelor UNPIR. Adunarea reprezentanților permanenți se întrunește semestrial și adoptă hotărâri ce urmează a fi supuse ratificării proximalului Congres al UNPIR.”

45. Literele d), n), o) și p) ale articolului 53 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„d) veghează la respectarea de către membrii UNPIR a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență și ale Statutului, a eticii și demnității profesionale, a drepturilor persoanelor fizice și juridice;

.....
 n) aprobă distribuirea sumelor din fondul de lichidare către filiale UNPIR, pe baza criteriilor stabilite prin Statut;

o) aprobă constituirea filialelor UNPIR, conform prevederilor Statutului;

p) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege sau de Statut.”

46. Alineatul (3) al articolului 57 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Dacă la prima convocare nu se întrunește cvorumul necesar desfășurării adunării generale, aceasta va avea loc în condițiile prevăzute de Statut.”

47. La articolul 61, litera e) a alineatului (1) și alineatul (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„e) alte venituri din activitatea UNPIR și a filialelor sale, stabilite prin Statut.

(2) 50% din veniturile realizate de filiale se varsă la UNPIR, potrivit normelor stabilite în Statut.”

48. Alineatul (1) al articolului 62 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 62. — (1) UNPIR are obligația să întocmească anual Tabloul practicienilor în insolvență din Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România, denumit în continuare *Tabloul UNPIR*. Informațiile și datele care se înscriu în *Tabloul UNPIR* se stabilesc prin Statut.”

49. La articolul 66, literele a) și h) ale alineatului (1) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) contractul de societate al societății civile profesionale;

.....
 h) informații financiare, prezentate anual, în formatul prevăzut prin Statut.”

50. La articolul 69, alineatele (2), (4) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Limitele sancțiunilor aplicabile abaterilor disciplinare prevăzute de prezenta ordonanță de urgență se stabilesc prin Statut.

.....
 (4) Comisia superioară de disciplină soluționează contestațiile împotriva hotărârilor comisiei de disciplină a filialei, pronunțate în materie disciplinară, în complet de 3 membri, potrivit prevederilor Statutului.

(5) Procedura disciplinară se reglementează de către UNPIR prin Statut.”

51. Articolul 71 se abrogă.

52. Alineatul (3) al articolului 74 se modifică și va avea următorul cuprins:

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
BOGDAN OLTEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 19 iulie 2007.
 Nr. 254.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței
 de urgență a Guvernului nr. 86/2006
 privind organizarea activității practicienilor în insolvență**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 19 iulie 2007.
 Nr. 725.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) *Creșele* sunt structuri care oferă servicii sociale specializate pentru creșterea, îngrijirea și educarea timpurie a copiilor în vârstă de până la 3 ani.

„(3) Societățile comerciale de practicieni în reorganizare și lichidare își pot transmite întreg patrimoniul SPRL sau IPURL înființate conform prevederilor legale, fără lichidare. Portofoliul de dosare se transmite de drept cabinetelor individuale, în cazul practicienilor în insolvență persoane fizice, sau SPRL prin IPURL nou-înființate de către asociații acestora membri UNPIR, indiferent dacă societățile comerciale de practicieni în insolvență care îl dețineau sunt radiate sau își continuă activitatea, fără însă a mai avea în obiectul de activitate reorganizarea și lichidarea.”

Art. II. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86 din 8 noiembrie 2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 944 din 22 noiembrie 2006, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

(2) Beneficiarii serviciilor acordate de creșe sunt copiii cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în România.

(3) De serviciile furnizate de creșe beneficiază și copiii cetățenilor altor state sau ai apatrizilor care au domiciliul sau reședința stabilite în România potrivit legii, precum și copiii cetățenilor străini aflați temporar pe teritoriul României.

Art. 2. — (1) Creșele se înființează, se organizează și funcționează ca centre cu program de lucru zilnic sau săptămânal, în sistem public ori privat.

(2) Creșele în sistem public se înființează prin hotărâre a consiliului local, în subordinea acestuia, ca unități cu sau fără personalitate juridică.

(3) Creșele în sistem privat se înființează de către societăți comerciale, regii autonome, organizații neguvernamentale, persoane fizice autorizate sau alte persoane juridice, cu respectarea prevederilor legale în vigoare referitoare la serviciile sociale.

(4) Serviciile sociale furnizate de autoritățile administrației publice locale, precum și de instituțiile și persoanele prevăzute la alin. (2) și (3) se acreditează în condițiile legii.

(5) Creșele, ca servicii sociale specializate, trebuie să îndeplinească standarde minime de calitate.

(6) Coordonarea metodică a serviciilor furnizate de creșe se realizează de Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului și Ministerul Sănătății Publice.

(7) Pentru asigurarea calității serviciilor, activitatea creșelor se supune controlului instituțiilor abilitate, conform legii.

Art. 3. — (1) În îndeplinirea scopului lor, creșele realizează, în principal, următoarele activități:

a) asigură servicii de îngrijire și supraveghere a copiilor în vârstă de până la 3 ani;

b) asigură un program de educație timpurie adecvat vârstei, nevoilor, potențialului de dezvoltare și particularităților copiilor în vârstă de până la 3 ani;

c) asigură supravegherea stării de sănătate și de igienă a copiilor și acordă primul ajutor și îngrijirile medicale necesare în caz de îmbolnăvire, până la momentul preluării copilului de către susținătorul legal sau al internării într-o unitate medicală, după caz;

d) asigură nutriția copiilor cu respectarea normelor legale în vigoare;

e) colaborează cu familiile copiilor care frecventează creșa și realizează o relație de parteneriat activ cu părinții/reprezentanții legali în respectarea interesului copilului;

f) asigură consiliere și sprijin pentru părinții/reprezentanții legali ai copiilor;

g) contribuie la depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi.

(2) Evidența îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin. (1) se realizează pe baza unor documente, care se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

Art. 4. — (1) Creșele sunt organizate din punct de vedere educațional pe grupe de vârstă, astfel:

a) grupa mică, până la împlinirea vârstei de un an;

b) grupa mijlocie, între un an și 2 ani;

c) grupa mare, între 2 ani și 3 ani.

(2) În cadrul unei grupe de vârstă pot exista mai multe grupe, în funcție de numărul de copii, în conformitate cu capacitatea creșei aprobată prin actul de înființare.

(3) Prin standardele minime de calitate se specifică numărul maxim de copii ai unei grupe, prevăzut la alin. (2), și numărul minim de personal de specialitate necesar realizării activităților desfășurate de creșă, raportat la numărul de copii.

Art. 5. — (1) Creșele organizate cu program de lucru zilnic funcționează în intervalul orar 7,00—19,00.

(2) Creșele prevăzute la alin. (1) pot funcționa și cu program flexibil, la solicitarea părinților/reprezentanților legali, în funcție de opțiunile acestora, cu asigurarea condițiilor de siguranță a copiilor.

(3) Creșele organizate cu program de lucru săptămânal funcționează 5 zile lucrătoare pe săptămână.

(4) Prin *program de lucru săptămânal* se înțelege perioada de îngrijire și educare a copiilor, cuprinsă între ora 7,00 a zilei de luni și ora 19,00 a zilei de vineri.

(5) Creșele organizate cu program de lucru săptămânal asigură, pe lângă serviciile prevăzute la art. 1 alin. (1), găzduirea copiilor pe timpul nopții.

(6) Creșele funcționează pe tot parcursul anului.

(7) Creșele își pot întrerupe funcționarea pe o perioadă de 30 de zile de vacanță pe timpul verii, precum și în perioada sărbătorilor legale.

(8) Perioadele de vacanță se stabilesc în urma consultării părinților/reprezentanților legali ai copiilor sau a comitetului de părinți, după caz.

(9) Perioadele de vacanță se afișează de către conducerea creșei la loc vizibil părinților/reprezentanților legali ai copiilor cu cel puțin 30 de zile înainte de data începerii acestora.

(10) Activitățile de igienizare și, după caz, lucrările de reparații și de întreținere ale clădirii se realizează, de regulă, în perioadele de vacanță.

Art. 6. — (1) Înscrierea copiilor la creșă se face pe tot parcursul anului, cu excepția perioadei de vacanță, în funcție de numărul de locuri, pe grupe de copii.

(2) Pentru asigurarea de servicii de calitate nu se înscriu la creșă mai mulți copii decât numărul aprobat prin actul de înființare și pentru care a fost acordată acreditarea.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul în care se solicită înscrierea fraților sau a copiilor crescuți de același părinte/reprezentanți legali și nu este liber decât un loc la grupa de vârstă a copiilor, se va suplimenta numărul de locuri din grupa de vârstă corespunzătoare cu numărul de copii aflați în această situație.

Art. 7. — (1) Înscrierea copiilor la creșă este realizată în temeiul unui contract de furnizare de servicii, încheiat între părinți/reprezentanții legali ai copiilor și creșă, reprezentată de conducătorul acesteia.

(2) Prin contractul prevăzut la alin. (1) se stabilesc drepturile și obligațiile părților.

(3) Contractul prevăzut la alin. (1) are la bază modelul de contract încheiat între furnizorul de servicii sociale și beneficiar, aprobat prin ordin al ministrului muncii, familiei și egalității de șanse.

(4) Pentru reprezentarea intereselor copiilor în relația cu creșa, părinții/reprezentanții legali ai copiilor înscriși la creșă se pot constitui într-un comitet de părinți.

(5) Reprezentanții comitetului de părinți sunt consultați obligatoriu de către conducerea creșei cu privire la activitățile și serviciile destinate copiilor, precum și la creșterea eficienței managementului creșei.

CAPITOLUL II Finanțarea creșelor

Art. 8. — (1) Finanțarea cheltuielilor necesare organizării și funcționării creșelor din sistemul public se realizează din următoarele surse:

a) bugete ale consiliilor locale;

b) sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat;

c) contribuții lunare ale părinților/reprezentanților legali;

d) donații;

e) sponsorizări;

f) alte surse legal constituite.

(2) Proporția și, după caz, quantumul sumelor necesare finanțării creșelor din sistemul public se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(3) Cheltuielile privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor din sistemul privat se suportă din bugetele instituțiilor sau persoanelor care le-au înființat, din contribuția părinților/reprezentanților legali, precum și din alte surse prevăzute de lege.

(4) Sumele încasate din contribuțiile părinților/reprezentanților legali reprezintă venit la dispoziția creșei direct sau, după caz, prin instituția care a înființat-o.

Art. 9. — (1) Părinții/reprezentanții legali ai copiilor au obligația să plătească o contribuție lunară de întreținere pentru fiecare copil înscris la creșă și care beneficiază de serviciile acesteia.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), consiliul local va suporta contribuțiile părinților/reprezentanților legali ai copilului înscris la creșă și expus riscului abandonului.

(3) Contribuția lunară se calculează în baza costului mediu lunar de întreținere în creșă.

(4) Costul mediu lunar de întreținere se calculează în funcție de cheltuielile de întreținere, hrană și gospodărie, obiecte de inventar, echipament și cazarmament, materiale igienico-sanitare și altele asemenea, iar în cazul creșelor private, inclusiv cheltuielile aferente plății salariilor pentru personalul angajat în creșă.

(5) Costul mediu lunar de întreținere se stabilește diferențiat, în funcție de tipul creșei, respectiv centru de zi sau centru rezidențial, și se aprobă anual prin act administrativ al instituției care are în administrare creșa.

(6) Nivelul costului mediu lunar de întreținere se revizuieste anual pe baza valorii cheltuielilor prevăzute la alin. (4).

Art. 10. — (1) Valoarea contribuției lunare de întreținere datorate de părinții/reprezentanții legali ai copiilor înscriși la creșa organizată în sistem public se stabilește în funcție de veniturile familiei și de numărul de copii aflați în întreținerea acesteia.

(2) Contribuția lunară de întreținere datorată de părinții/reprezentanții legali ai copiilor pentru serviciile furnizate de creșă pentru un copil se determină în funcție de numărul de zile în care copilul frecventează creșa.

(3) Contribuția lunară de întreținere prevăzută la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse.

Art. 11. — Contribuția lunară de întreținere datorată de părinții/reprezentanții legali ai copilului poate fi achitată și prin tichete de creșă, potrivit legii.

CAPITOLUL III

Structura de personal

Art. 12. — (1) Structura organizatorică, numărul de posturi și categoriile de personal pentru creșe se aprobă, după caz, prin hotărâre a consiliului local sau prin hotărâre a organelor de conducere a instituțiilor publice sau a persoanelor fizice și juridice care le înființează.

(2) Pachetul de servicii aferente creșelor se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art. 13. — Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Ministerul Sănătății Publice și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă elaborează și implementează, în condițiile legii, programele de formare, calificare, recalificare, reconversie profesională și perfecționare în domeniul puericulturii.

Art. 14. — Atribuțiile personalului de specialitate angajat în creșă se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi, în conformitate cu specificul profesiei/ocupației și tipul serviciilor acordate.

Art. 15. — Activitatea de supraveghere a stării de sănătate a copiilor și acordarea, în caz de îmbolnăvire/accidentare, a îngrijirilor medicale în regim de urgență se organizează cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Art. 16. — (1) Conducerea creșelor înființate de consiliile locale este asigurată, după caz, de un director sau un șef de centru.

(2) Numirea directorului și a șefului de centru se face pe bază de concurs sau examen, după caz, în condițiile legii, de către instituția angajatoare.

(3) Candidații pentru ocuparea posturilor prevăzute la alin. (1) trebuie să fie absolvenți ai învățământului universitar cu diplomă de licență, de preferință de orientare socioumană, medicală sau economică.

CAPITOLUL IV

Contravenții și sancțiuni

Art. 17. — (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

- a) nerespectarea prevederilor art. 2 alin. (4) și (5);
- b) nerespectarea prevederilor art. 5 alin. (10);
- c) nerespectarea prevederilor art. 6 alin. (2).

(2) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către instituțiile prevăzute la art. 20 alin. (1).

Art. 18. — Contravențiile prevăzute la art. 17 se sancționează după cum urmează:

a) cu amendă de la 500 de lei la 2.000 de lei, cele prevăzute la alin. (1) lit. a) și b);

b) cu amendă de la 1.000 de lei la 3.000 de lei, cea prevăzută la alin. (1) lit. c).

CAPITOLUL V

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 19. — (1) Pentru asigurarea programului de educație timpurie a copiilor, creșele organizate în sistem public și privat care funcționează la data intrării în vigoare a prezentei legi au obligația să se reorganizeze în termen de 6 luni de la aprobarea normelor metodologice de aplicare a prezentei legi.

(2) Personalul care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, este încadrat în creșe rămâne pe posturile existente până la reorganizarea creșei în conformitate cu dispozițiile alin. (1).

(3) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se organizează concursul sau, după caz, examenul pentru ocuparea funcției de șef de centru sau de director.

(4) Personalul angajat în creșe beneficiază de cursuri de formare, calificare, recalificare, reconversie profesională și perfecționare în domeniul puericulturii.

(5) Contravaloarea cursurilor prevăzute la alin. (4) este suportată de către instituția angajatoare.

Art. 20. — (1) Serviciile publice de asistență socială organizate la nivelul autorităților administrației publice locale, inspectoratele școlare județene și al municipiului București, Inspekția Socială și direcțiile sanitare județene și a municipiului București monitorizează activitatea desfășurată de creșe.

(2) Activitățile supuse monitorizării și atribuțiile specifice instituțiilor prevăzute la alin. (1) se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art. 21. — (1) Creșele care sunt înființate și funcționează cu finanțare atât în sistem public, cât și în sistem privat, anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pot funcționa fără acreditare pe o perioadă de 3 luni de la publicarea normelor metodologice de aplicare a prezentei legi și se consideră licențiate provizoriu pentru o perioadă de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Inspekția Socială are obligația de a efectua câte o inspekție tuturilor serviciilor sociale comunitare de creșă. Inspekția se consemnează într-un raport de inspekție.

Art. 22. — Părinții/reprezentanții legali ai copilului îngrijit în creșă sunt informați periodic, în scris, cu privire la gradul de dezvoltare psihomotorie a copilului, precum și asupra stării de sănătate a acestuia.

Art. 23. — (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă dispozițiile referitoare la creșe din Hotărârea Guvernului nr. 360/1991 privind organizarea activității creșelor și grădinițelor și stabilirea contribuției părinților la întreținerea copiilor din aceste unități, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 31 mai 1991.

(2) În termen de 30 de zile de la publicarea normelor metodologice de aplicare a prezentei legi, Ministerul Sănătății Publice modifică corespunzător Ordinul ministrului sănătății nr. 1.955/1995 pentru aprobarea Normelor de igienă privind unitățile pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor și tinerilor, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 24. — În termen de 120 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse împreună cu Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Ministerul Sănătății Publice și Ministerul Internelor și Reformei

Administrative elaborează normele metodologice de aplicare a prezentei legi, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 25. — Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
BOGDAN OLTEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 19 iulie 2007.
Nr. 263.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind înființarea,
organizarea și funcționarea creșelor**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 19 iulie 2007.
Nr. 734.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

privind aprobarea Metodologiei de stabilire, implementare și utilizare a serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate

În temeiul art. 9 alin. (8) și (9) și al art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. a), c) și h) din Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere Referatul de aprobare întocmit de Departamentul prețuri și tarife în domeniul energiei electrice și Procesul-verbal al ședinței Comitetului de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei din data de 13 iulie 2007,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de stabilire, implementare și utilizare a serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate, cuprinsă în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Furnizorii de servicii tehnologice de sistem și operatorul de transport și de sistem vor aduce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

p. Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Nicolae Opreș

București, 13 iulie 2007.
Nr. 19.

METODOLOGIE

de stabilire, implementare și utilizare a serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate

CAPITOLUL I

Scop

Art. 1. — Metodologia are ca scop:

- a) definirea serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate;
- b) implementarea mecanismelor necesare pentru asigurarea serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate;
- c) stabilirea dimensiunii rezervei de capacitate;
- d) stabilirea modului de selectare a unităților de producere dispecerizabile care furnizează serviciul de sistem rezervă de capacitate;
- e) stabilirea condițiilor de utilizare a serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate;
- f) stabilirea condițiilor de încetare a serviciului.

CAPITOLUL II

Domeniu de aplicare

Art. 2. — Metodologia este aplicată de OTS pentru:

- a) stabilirea cantității necesare de rezervă de capacitate;
- b) selectarea unităților de producere dispecerizabile pentru constituirea rezervei de capacitate;
- c) desemnarea furnizorilor care asigură serviciul tehnologic de sistem rezervă de capacitate;
- d) utilizarea rezervei de capacitate;
- e) încetarea serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate.

Art. 3. — Metodologia este utilizată de operatorii economici din sectorul energiei electrice ale căror grupuri sunt calificate pentru a presta serviciul tehnologic de sistem rezervă de capacitate sau sunt desemnați de ANRE pentru a furniza acest serviciu.

Art. 4. — Metodologia este utilizată de ANRE pentru verificarea și aprobarea prețurilor și a cantităților reglementate pentru rezerva de capacitate.

CAPITOLUL III

Definiții și abrevieri

Art. 5. — Abrevieri:

- a) *ANRE* — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- b) *OTS* — operator de transport și de sistem;
- c) *PE* — piață de echilibrare;
- d) *PZU* — piața pentru ziua următoare;
- e) *SEN* — Sistem electroenergetic național;
- f) *PO-CGSTSRC* — Procedura operațională „Calificarea grupurilor pentru serviciul tehnologic de sistem rezervă de capacitate” TEL-07_V_OS-DN/283.

Art. 6. — Termenii utilizați în prezenta metodologie au semnificațiile următoare:

— *adecvanța SEN* — capacitatea SEN de a satisface în permanență cererile de putere și energie ale consumatorilor, luând în considerare ieșirile din funcțiune ale elementelor sistemului, atât cele programate, cât și cele rezonabil de așteptat a se produce neprogramat;

— *probabilitatea de neacoperire a sarcinii/consumului* — probabilitatea de neacoperire a vârfului de sarcină în sistemul electroenergetic cu puterea disponibilă existentă, calculată pentru o perioadă de un an;

— *rezervă de capacitate* — rezerva de putere suplimentară asigurată la cererea OTS de grupuri generatoare care au timp

de pornire și preluare a sarcinii mai mic de 72 de ore, în vederea acoperirii consumului în condiții deosebite.

CAPITOLUL IV

Stabilirea dimensiunii necesare a rezervei de capacitate

Art. 7. — În vederea efectuării calculelor de determinare a cantității necesare a rezervei de capacitate, OTS utilizează următoarele date:

a) prognoza vârfului de sarcină lunar pentru o perioadă de 1 la 5 ani și valorile realizate ale acestuia în perioada anterioară de 5 ani. Obligația transmiterii datelor necesare revine fiecărui furnizor și operator de distribuție titular al unei licențe și al unui contract de concesiune a serviciului de distribuție încheiat cu ministerul de resort, pentru puterea furnizată și, respectiv, puterea intrată/ieșită în/din conturul fizic al operatorului de distribuție, conform PO-CGSTSRC;

b) evoluția capacității de producere dispecerizabile licențiate și programul punerilor în funcțiune pe următorii 5 ani, opririle programate ale unităților de producere dispecerizabile pe o perioadă de un an și probabilitățile de ieșire din funcțiune a unităților de producere. Probabilitățile de ieșire din funcțiune sunt determinate pe baza întreruperilor neprogramate în perioada anterioară de 5 ani față de data la care acestea sunt transmise, cu considerarea lucrărilor de re tehnologizare și reabilitare sau a specificațiilor tehnice pentru grupurile noi, re tehnologizate sau reabilite, care urmează a fi puse în funcțiune. Transmiterea datelor se face conform PO-CGSTSRC de fiecare producător care deține în proprietate sau utilizează unități dispecerizabile;

c) prognoza regimului hidrologic, considerând cazul cel mai defavorabil (an secetos). Transmiterea datelor se face conform PO-CGSTSRC de fiecare producător care deține în proprietate sau utilizează unități dispecerizabile hidro, pentru datele aferente unităților respective pe o perioadă de 1 la 5 ani;

d) prognoza punerii în funcțiune și funcționarea capacităților de producere utilizând surse regenerabile pentru următorii 5 ani. Transmiterea datelor se face conform PO-CGSTSRC de fiecare producător care deține în proprietate sau utilizează unități pe bază de resurse regenerabile, pentru datele aferente unităților respective;

e) prognoza disponibilității liniilor electrice aeriene și a stațiilor electrice cu tensiunea nominală de funcționare de 110 kV și programele de re tehnologizare, reabilitare, reparații/mentenanță pentru aceste linii și stații pentru următorul an. Pentru instalațiile de 110 kV care nu fac parte din RET, transmiterea datelor se face conform PO-CGSTSRC de fiecare dintre operatorii de distribuție titulari ai unei licențe și ai unui contract de concesiune a serviciului de distribuție încheiat cu ministerul de resort, care deține în proprietate sau exploatează astfel de instalații;

f) prognoza balanței de import/export a energiei electrice pentru următorul an, considerând cazul cel mai defavorabil (export maxim și import minim). Transmiterea datelor se face conform PO-CGSTSRC de fiecare furnizor, la cererea OTS.

Art. 8. — (1) OTS determină anual, prin metode de calcul, pe baza unei proceduri proprii avizate de ANRE, următoarele măriri:

- a) rezerva de capacitate necesară (valori lunare);
- b) prognoza evoluției consumului (valori lunare);
- c) numărul maxim de ore anual pentru care este probabil să nu fie acoperit consumul de energie electrică prognozat.

(2) OTS publică pe pagina sa de internet rezultatele calculelor prevăzute la alin. (1) și le transmite la ANRE prin scrisoare până cel târziu la data de 30 noiembrie a fiecărui an, pentru anul următor.

Art. 9. — Este definită „Faza I” ca fiind perioada tranzitorie cuprinsă între data aprobării metodologiei și data de 30 iunie 2008.

Art. 10. — (1) În „Faza I” OTS propune prețul maxim al rezervei de capacitate.

(2) În „Faza I” prețul maxim și cantitățile necesare pentru rezerva de capacitate se stabilesc prin decizie a președintelui ANRE, pe baza informațiilor furnizate de OTS și de operatorii economici participanți la piața de energie electrică din România.

CAPITOLUL V

Selectarea și desemnarea unităților de producere dispecerizabile care pot furniza serviciul tehnologic de sistem rezervă de capacitate

Art. 11. — Selectarea unităților de producere dispecerizabile este realizată de OTS în „Faza I” pe baza următoarelor criterii:

a) grupul/grupurile se află în stare rece și nu este/sunt angajat/angajate prin sarcini contractuale de furnizare de servicii tehnologice de sistem sau de vânzare/cumpărare de energie electrică;

b) grupul/grupurile nu este/sunt supus/supuse unor restricții de mediu;

c) grupul/grupurile nu este/sunt supus/supuse unor restricții de evacuare a puterii în sistem;

d) grupul/grupurile nu este/sunt supus/supuse unor lucrări de reparații/reabilitări/retehnologizări;

e) disponibilitatea demonstrată a grupului/grupurilor (calculată inițial pe baza probabilității de defectare sau a refuzului de conectare, determinate pe baza datelor statistice din ultimii 5 ani, precum și pe baza duratei de mentenanță și a numărului de ieșiri din funcțiune);

f) disponibilitatea resurselor primare (combustibil);

g) perioada în care grupul/grupurile poate/pot furniza serviciul tehnologic de sistem rezervă de capacitate;

h) localizarea grupului/grupurilor;

i) timpul necesar de la desemnarea grupului/grupurilor până la momentul în care acesta/acestea este/sunt efectiv disponibil/disponibile pentru serviciul tehnologic de sistem rezervă de capacitate (durata încheierii contractelor de combustibil, eventual constituirea stocurilor minime necesare).

Art. 12. — (1) Lista grupurilor selectate se publică și se actualizează lunar pe pagina de internet a OTS și, la același termen, se transmite la ANRE prin scrisoare.

(2) Dacă ofertele de rezervă de capacitate din lista grupurilor de la alin. (1) sunt mai mari decât cantitatea necesară, desemnarea grupurilor pentru furnizarea serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate se realizează prin licitație cu preț maxim stabilit (prin decizie a președintelui ANRE), organizată de OTS cu alocare neuniformă (pe baza prețurilor și a cantităților oferite).

(3) Dacă ofertele de rezervă de capacitate din lista grupurilor de la alin. (1) în „Faza I” nu acoperă cantitatea necesară:

a) OTS comunică ANRE lista grupurilor calificate și cantitățile asigurate de fiecare dintre aceste grupuri; OTS notifică acele unități de producere dispecerizabile ale operatorilor economici rezultate din aplicarea iterativă a procesului de la art. 11;

b) desemnarea grupului/grupurilor dispecerizabile care vor furniza serviciul tehnologic de sistem rezervă de capacitate se realizează prin decizie a președintelui ANRE.

Art. 13. — În cea de a doua fază („Faza II”) selectarea și desemnarea grupului/grupurilor care asigură serviciul tehnologic de sistem rezervă de capacitate se realizează prin mecanisme

concurențiale, în cadrul pieței de capacități, după următorul program:

a) faza de definire, conform prevederilor cap. VIII;

b) faza de funcționare în regim de probă, în paralel cu regimul reglementat, conform prevederilor cap. VIII.

CAPITOLUL VI

Utilizarea rezervei de capacitate

Art. 14. — (1) Modul de utilizare a rezervei de capacitate se stabilește în baza unei proceduri operaționale elaborate de OTS și avizate de ANRE. Procedura operațională se publică pe pagina de internet a OTS.

(2) Utilizarea uneia sau mai multor unități din cadrul rezervei de capacitate se poate face numai cu dispoziție prealabilă de minimum 3 zile consecutive, adresată în scris de OTS furnizorului/furnizorilor serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate cu care a încheiat contract/contracte.

(3) Încetarea utilizării rezervei de capacitate se face la comanda OTS, cu respectarea art. 20 sau în condițiile art. 27 și 28.

(4) Utilizarea rezervei de capacitate se realizează la solicitarea OTS și cu transmiterea unei notificări la ANRE.

Art. 15. — OTS și furnizorii serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate contractează unitățile de producere dispecerizabile pe baza procesului de selectare definit mai sus pentru „Faza I” sau pe baza mecanismului de piață definit în „Faza II”.

Art. 16. — Durata minimă de contractare este de o lună. Durata maximă de contractare este de 5 ani.

Art. 17. — Contractarea este fermă și nu este transmisibilă la alți operatori economici. În cazul operatorilor economici care dețin mai multe unități de producere dispecerizabile, este posibil transferul la altă unitate proprie fără modificarea rezervei contractate și numai cu notificarea OTS cu minimum 15 zile înainte de data transferului serviciului.

Art. 18. — Pentru perioada tranzitorie definită de „Faza I” de implementare, durata maximă de contractare nu poate depăși data de 30 iunie 2008.

Art. 19. — Verificarea rezervei de capacitate se poate realiza de OTS prin utilizarea rezervei de capacitate.

Art. 20. — Utilizarea unuia sau mai multor grupuri aflate în rezervă de capacitate se face pe o perioadă de cel puțin 3 zile calendaristice consecutive din momentul sincronizării la SEN.

Art. 21. — Rezerva de capacitate se reface în maximum două săptămâni de la începerea utilizării ei, prin organizarea de licitații/notificarea altor unități de către ANRE, conform art. 12, la cererea OTS sau prin oprirea unităților care sunt utilizate deja, dacă situația din SEN permite această acțiune.

Art. 22. — Energia livrată în faza de utilizare a unităților va fi decontată în primele 3 zile de producție cu prețul plafon de pe piața de echilibrare, iar în zilele următoare se aplică prețul rezultat în urma licitației pe piața de echilibrare.

Art. 23. — Decontarea serviciului este în responsabilitatea OTS și a operatorilor piețelor centralizate de energie electrică licențiați, atât în ceea ce privește determinarea rezervei realizată în conformitate cu procedura internă a OTS și avizată de ANRE, cât și în ceea ce privește determinarea sumelor de bani care trebuie plătite, inclusiv a penalizărilor aferente.

Art. 24. — (1) Este interzisă ofertarea pe PZU a unităților de producere dispecerizabile contractate pentru furnizarea serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate.

(2) Este interzisă ofertarea pe PE a unităților de producere dispecerizabile pentru furnizarea serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate, cu excepția perioadei în care unitățile de producere dispecerizabile sunt utilizate la comanda OTS, în conformitate cu art. 14.

Art. 25. — În „Faza II” este posibilă aplicarea unei formule de calcul pentru stabilirea modului de plată, formulă care poate fi introdusă în cadrul mecanismului de piață.

Art. 26. — (1) Penalizările pentru neîndeplinirea prevederilor contractuale sunt stabilite prin Contractul-cadru de vânzare/cumpărare a serviciilor tehnologice de sistem între [furnizorul de servicii tehnologice de sistem] și operatorul de transport și de sistem.

(2) În cazul a două abateri într-un interval de 12 luni consecutive, unitatea de producere dispecerizabilă care nu și-a realizat obligațiile contractuale de furnizare a serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate este exclusă din lista grupurilor selectate în vederea participării la licitații pentru acest serviciu.

CAPITOLUL VII

Încetarea serviciului rezervă de capacitate

Art. 27. — Încetarea furnizării serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate se poate realiza în condițiile prevederilor contractuale.

Art. 28. — Încetarea furnizării serviciului tehnologic de sistem rezervă de capacitate înainte de termenele prevăzute în contract se poate realiza în următoarele condiții:

a) în cazuri de forță majoră, dovedite în scris de partea contractantă care o invocă, prin acte doveditoare de la organismele abilitate să certifice existența unor situații de forță majoră;

b) la solicitarea OTS și cu aprobarea ANRE, dacă unitatea nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale cel puțin o dată, după plata penalităților definite mai sus;

c) la depășirea nivelului emisiilor de noxe pentru unitatea/centrala/societatea contractantă, stabilite conform reglementărilor, cu notificarea prealabilă a OTS cu minimum 15 zile înainte de solicitarea de încetare a serviciului;

d) la suspendarea sau la retragerea licenței de producere; în acest caz producătorul este obligat să notifice la OTS în termen de 3 zile;

e) în alte situații, inclusiv suspendarea contractelor, numai cu aprobarea ANRE.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 29. — Până la definirea mecanismului de piață pentru asigurarea rezervei de capacitate și punerea lui în aplicare se utilizează un mecanism reglementat.

Art. 30. — Termenul pentru definirea mecanismului de piață pentru asigurarea rezervei de capacitate și a modalităților de plată pentru „Faza II” este 1 iulie 2008.

Art. 31. — Termenul de testare a funcționării mecanismului de piață pentru rezerva de capacitate este de 6 luni de la data de 1 iulie 2008.

Art. 32. — Termenul de stabilire și avizare a procedurilor și metodologiilor pentru calculul parametrilor definiți în prezenta metodologie pentru „Faza II” este 31 martie 2008.

Art. 33. — Termenul de calcul efectiv al parametrilor pe baza metodologiilor și a procedurilor stabilite și avizate de ANRE este 30 iunie 2008.

Art. 34. — Rapoartele transmise de OTS la ANRE au, de regulă, periodicitate lunară.

Art. 35. — În „Faza I”, orizontul de timp pentru care se prognozează evoluția consumului și a capacității disponibile este cel puțin o lună.

Art. 36. — Utilizarea rezervei de capacitate în afara situațiilor descrise la cap. VI se poate face la solicitarea OTS în condiții care trebuie justificate în scris, pe o perioadă de cel mult două săptămâni pe semestru, nu mai mult de 50% din totalul rezervei de capacitate contractate, cu aprobarea prin decizie a președintelui ANRE.

Art. 37. — OTS are obligația să revizuiască procedura PO-CGSTSRC într-un termen de 30 de zile de la emiterea prezentei metodologii, pentru a include prevederile art. 7, și să o propună ANRE spre avizare.

Art. 38. — OTS propune spre avizare ANRE metodele de calcul pentru parametrii descriși la art. 8 până la data de 31 martie 2008.

Art. 39. — OTS propune spre avizare ANRE procedura operațională de la art. 14 în termen de 90 de zile de la publicarea prezentei metodologii în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 40. — OTS propune spre avizare ANRE procedura operațională „Determinarea cantităților de servicii tehnologice de sistem rezervă de capacitate realizate față de cele contractate” în termen de 30 de zile de la aprobarea prezentei metodologii.

Art. 41. — OTS propune spre avizare ANRE forma rapoartelor lunare de monitorizare a asigurării rezervei de capacitate în termen de 30 de zile de la aprobarea prezentei metodologii.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem

În temeiul art. 9 alin. (8) și (9) și al art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. a), c) și h) din Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Referatul de aprobare întocmit de Departamentul prețuri și tarife în domeniul energiei electrice și Procesul-verbal al ședinței Comitetului de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei din data de 13 iulie 2007,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem, cuprinsă în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Operatorul de transport și de sistem va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 34/2004 pentru

aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifului pentru serviciul de sistem, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.195 din 14 decembrie 2004.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

p. Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Nicolae Opreș

București, 13 iulie 2007.
Nr. 20.

ANEXĂ

M E T O D O L O G I A

de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem

CAPITOLUL I

Scop

Art. 1. — Prezenta metodologie stabilește modul de determinare a venitului reglementat al operatorului de transport și de sistem necesar realizării serviciului de sistem, precum și modul de calcul al tarifului pentru serviciul de sistem și al tarifului pentru serviciul funcțional de sistem.

CAPITOLUL II

Domeniu de aplicare

Art. 2. — Prezenta metodologie este utilizată de operatorul de transport și de sistem, pentru calculul veniturilor reglementate și al tarifelor pentru serviciul de sistem și pentru serviciul funcțional de sistem din cadrul unei perioade tarifare și de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, la verificarea și aprobarea tarifelor respective.

CAPITOLUL III

Definiții și abrevieri

Art. 3. — Acronime:
— *ANRE* — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
— *BAR* — baza reglementată a activelor;
— *CPT* — consum propriu tehnologic;
— *HG* — hotărâre a Guvernului;
— *RBAR* — rentabilitatea bazei reglementate a activelor;
— *RET* — rețeaua electrică de transport;
— *RRR* — rata reglementată a rentabilității;
— *SEN* — Sistemul electroenergetic național;
— *SFS* — servicii funcționale de sistem;
— *STS* — servicii tehnologice de sistem;
— *OTS* — operator de transport și de sistem;
— *UCTE* — Uniunea pentru Coordonarea Transportului Energiei Electrice.
Art. 4. — Termenii utilizați în prezenta metodologie au semnificațiile următoare:

Baza reglementată a activelor (BAR)	Valoarea netă contabilă a activelor imobilizate, corporale și necorporale, recunoscută de autoritatea competentă, ce contribuie la prestarea serviciului
Comanda operațională	Componentă a conducerii prin dispecer a SEN, prin care se realizează, în timp real, ierarhizat, de către personalul de comandă operațională din centrele de dispecer, funcționarea sigură și economică a echipamentelor și instalațiilor din SEN
Conducerea prin dispecer a SEN	Activitatea specifică sectorului energiei electrice exercitată prin unități specializate numite <i>centre de dispecer</i> , care au relații ierarhizate de autoritate între ele și asupra participanților la piața energiei electrice. Aceste relații sunt distincte de cele administrative
Conducerea operațională	Constă în programarea operațională și comanda operațională
Consumator dispecerizabil	Consumatorul care, în concordanță cu aranjamentele contractuale, își reduce sarcina sau este întrerupt fie prin acțiunea directă a OTS, fie prin acțiunea consumatorului, la cererea OTS
Congestii (restricții de rețea)	Situații de funcționare, în care transportul energiei între două noduri sau zone de sistem conduce la nerespectarea parametrilor de siguranță în funcționare a SEN, fiind necesară abaterea de la ordinea de merit a grupurilor dispecerizabile (redispecerizare)
Perioadă tarifară	Perioadă în care se aplică tarife aprobate de autoritatea competentă; de regulă aceasta este de un an calendaristic.
Piață de echilibrare	Piață centralizată organizată și administrată de OTS pentru a colecta ofertele de livrare a energiei de echilibrare transmise de participanții la piața de echilibrare și a le utiliza pentru a asigura siguranța și stabilitatea în funcționare a SEN și pentru a rezolva restricțiile de rețea
Planificarea operațională	Activitate de planificare de către un centru de dispecer în limitele autorității sale de conducere prin dispecer, pe diferite orizonturi de timp — anual, semestrial, lunar —, a modului de echilibrare a balanței producție–consum, a schemelor de funcționare a rețelei electrice etc.
Programarea operațională	Activitate constând în programarea pe un orizont de timp de cel mult o săptămână, de către OTS, a schemei de funcționare a RET și a rețelei de 110 kV din autoritatea sa de decizie și a modului de echilibrare a balanței producție–consum

Rata reglementată a rentabilității (RRR)	Randamentul reglementat al BAR
Reglaj primar al frecvenței	Reglarea automată și rapidă (timp < 30 sec.) a puterii active a grupurilor generatoare sub acțiunea reguletoarelor de viteză proprii, în scopul menținerii echilibrului dintre producție și consum la o frecvență apropiată de valoarea de consemn, asigurând securitatea rețelei pe principiul solidarității partenerilor de producție
Reglaj secundar frecvență—putere	Reglarea automată și centralizată a puterii active a unor grupuri generatoare desemnate, în scopul readucerii frecvenței și soldului SEN la valorile de consemn în cel mult 15 minute
Rentabilitatea bazei reglementate a activelor (RBAR)	Costul mediu ponderat al capitalului propriu și împrumutat, calculat înainte de impozitare, reflectând proporțiile capitalului propriu și împrumutat din capitalul total al unei companii. RBAR se determină prin înmulțirea ratei reglementate a rentabilității cu baza reglementată a activelor.
Rezerva de reglaj primar	Rezervă care trebuie să fie mobilizată automat și integral în maximum 30 sec., la o abatere cvasistaționară a frecvenței de ± 200 mHz de la valoarea de consemn și trebuie să ramână în funcțiune pe o durată de minimum 15 minute dacă abaterea se menține
Rezerva de reglaj secundar	Rezerva de putere care, la abaterea frecvenței și/sau soldului SEN de la valoarea de consemn, poate fi mobilizată automat într-un interval de maximum 15 minute
Rezerva de reglaj terțiar rapid (rezerva „minut”)	Rezerva de putere care are rolul de a asigura refacerea rapidă (maximum 15 min.) a rezervei de reglaj secundar și de a participa la reglarea frecvenței și a soldului SEN programate
Rezerva de reglaj terțiar lent	Rezerva de putere asigurată de grupuri generatoare care au timp de pornire și preluare a sarcinii mai mic de 7 ore
Rezerva de capacitate	Rezerva de putere asigurată la cererea OTS de grupuri generatoare care au timp de pornire și preluare a sarcinii mai mic de 72 de ore, în vederea acoperirii creșterilor de sarcină peste valorile prognozate și a scăderii capacității disponibile sub nivelurile prognozate pentru un orizont de timp mediu

CAPITOLUL IV

Documente de referință

Art. 5. — Aplicarea prezentei metodologii se face prin coroborare cu prevederile următoarelor documente:

- Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin HG nr. 867/2003;
- Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, aprobat prin HG nr. 2.139/2004;
- Codul tehnic al rețelei electrice de transport, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 20/2004;
- Codul comercial al pieței angro de energie electrică, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 25/2004;
- Codul de măsurare a energiei electrice, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 17/2002;
- Procedura operațională Determinarea cantităților de servicii tehnologice de sistem realizate față de cele contractate cod TEL-01.05 Aviz ANRE nr. 16/2006;
- Regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul energiei electrice și termice, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 21/2002, cu modificările ulterioare;
- Ghidul de completare a machetelor de monitorizare a activității operatorului de transport și de sistem, aprobat prin Decizia președintelui ANRE nr. 1.769/2006.

CAPITOLUL V

Definirea și funcțiile serviciului de sistem

Art. 6. — OTS furnizează serviciul de sistem tuturor clienților racordați la SEN. Prin serviciul de sistem se asigură următoarele:

- siguranța în funcționare a SEN;
- funcționarea eficientă a pieței de energie;
- menținerea în permanență a parametrilor normați ai energiei electrice la toți participanții la piață;

d) restaurarea funcționării SEN după un colaps total sau al unei zone.

Art. 7. — Pentru realizarea serviciului de sistem, OTS utilizează:

- resurse proprii constând în serviciile funcționale de sistem pe care le furnizează utilizând competența și mijloacele tehnice specifice;
- resurse achiziționate de la alți participanți la piața energiei electrice, constând în servicii tehnologice de sistem.

Art. 8. — SFS exprimă activitatea operațională a OTS și sunt destinate să asigure conducerea prin dispecer a SEN, care cuprinde următoarele funcții:

- planificarea operațională;
- conducerea operațională.

Art. 9. — STS sunt furnizate de producătorii de energie electrică sau consumatorii dispecerizabili și sunt utilizate de OTS în scopul de a asigura în principal:

- compensarea variației de sarcină în SEN, respectiv reglarea frecvenței și a soldului SEN;
- compensarea diferențelor față de programul de funcționare a SEN, respectiv menținerea de rezervă de putere activă;
- reglajul nivelului de tensiune în RET;
- restaurarea funcționării SEN după un colaps total sau al unei zone.

Art. 10. — STS sunt realizate cu următoarele mijloace:

- sistemele de reglaj primar al frecvenței ale producătorilor;
- sistemul de reglaj secundar frecvență—putere automat și centralizat al producătorilor și OTS;
- rezervele de reglaj terțiare de putere ale producătorilor;
- rezervele de capacitate ale producătorilor;
- sistemele locale de reglaj al tensiunii ale producătorilor, ale operatorilor de rețea și ale consumatorilor dispecerizabili;
- sistemele automate de izolare pe serviciile proprii și de autopornire a grupurilor în vederea restaurării funcționării SEN după un colaps total sau al unei zone;

g) portofoliul de consumatori dispecerizabili care își reduc sarcina sau pot fi deconectați la dispoziția OTS.

CAPITOLUL VI

Determinarea venitului reglementat al OTS pentru asigurarea serviciului de sistem

Art. 11. — (1) Venitul anual reglementat al OTS pentru asigurarea serviciului de sistem (VSS) se calculează pe baza principiului costurilor justificate în vederea funcționării în condiții de siguranță a SEN în perioada tarifară (t).

(2) VSS se utilizează pentru asigurarea venitului anual reglementat pentru realizarea SFS (VSFS) și pentru asigurarea venitului anual reglementat pentru procurarea STS (VSTS):

$$VSS = VSFS + VSTS$$

Art. 12. — (1) Venitul pentru asigurarea SFS (VSFS) se determină de către OTS, ca sumă între costurile justificate, necesare pentru activitățile desfășurate în calitatea sa de operator de sistem, respectiv:

a) dispecerizarea instalațiilor SEN (comanda operațională la DEC, DET-uri și în stații, planificarea și programarea operațională);

b) managementul pieței de echilibrare;

c) managementul congestiilor;

d) managementul protecțiilor;

e) managementul lucrărilor în sistem.

(2) VSFS aferent perioadei tarifare (t) va include următoarele costuri justificate ale OTS, recunoscute de ANRE, aferente activităților menționate la alin. (1):

a) costurile de operare și mentenanță controlabile (CC);

Costurile de operare și mentenanță controlabile cuprind:

1. costuri cu materii prime și materiale consumabile;

2. alte costuri cu materiale;

3. costuri cu apa, energia electrică și alte utilități;

4. costuri cu lucrări de întreținere și reparații;

5. costuri cu locații de gestiune și chirii;

6. costuri cu prime de asigurare;

7. costuri cu studii și cercetări;

8. costuri cu alte servicii executate cu terți (inclusiv cursuri pentru perfecționarea personalului, colaboratori, comisioane și onorarii, protocol, reclamă și publicitate, deplasări, detașări și transferări, cheltuieli poștale și taxe de telecomunicații);

9. costuri cu salariile personalului și alte cheltuieli legate de personal (salarii, diurne, prime, tichete de masă);

10. costuri cu despăgubiri, stabilite prin acordul părților.

b) costurile de operare și mentenanță necontrolabile (CNC);

Costurile de operare și mentenanță necontrolabile cuprind:

1. costuri rezultate din plata impozitelor, redevențelor, taxelor și vărsămintelor asimilate, stabilite conform reglementărilor legale în vigoare sau de către autoritățile locale;

2. costuri reglementate privind cheltuieli speciale;

3. contribuții la fondul de sănătate, la fonduri speciale, altele de aceeași natură aferente fondului de salarii, exclusiv sistemele/fondurile alternative de pensii sau sănătate;

4. costuri extraordinare determinate de forța majoră;

5. costuri cu salarii compensatorii, conform cu legislația în vigoare;

6. costurile cu despăgubirile stabilite prin hotărâre judecătorească, în cazul în care părțile nu se înțeleg;

c) costurile cu amortizarea activelor existente și cu noile investiții (AM);

d) costurile cu schimburile de energie electrică neplanificate (CSN);

e) rentabilitatea bazei reglementate a activelor (RBAR).

(3) VSFS se calculează cu relația:

$$VSFS^t = CC^{t-1} \cdot (1-X) + CNC^t + AM^t + CSN^t + RBAR^t \text{ [lei]}, \quad (1)$$

unde:

X — factor de eficiență ce se aplică costurilor de operare și mentenanță controlabile, egal cu cel aplicat la calculul venitului reglementat aferent serviciului de transport pentru perioada tarifară (t)- $X_{\text{inițial, eficiență}}$

(4) RBAR se calculează cu relația:

$$RBAR^t = BAR_{\text{med}}^{t-1} \times RRR \text{ [lei]} \quad (2)$$

(5) BAR medie pentru perioada tarifară (t) se calculează cu relația:

$$BAR_{\text{med}}^t = (BAR^{t-1} + BAR^t) / 2 \text{ [lei]}, \quad (3)$$

unde:

BAR^{t-1} — baza reglementată a activelor la sfârșitul perioadei tarifare (t-1)

BAR^t — baza reglementată a activelor la sfârșitul perioadei tarifare (t)

$$BAR^t = BAR^{t-1} + IA^t - EA^t - AM^t \text{ [lei]} \quad (4)$$

IA^t — intrările de active recunoscute de ANRE în cursul perioadei tarifare (t)

EA^t — ieșirile de active sau valoarea activelor vândute/cedate în cursul perioadei tarifare (t)

AM^t — suma dintre amortizarea perioadei tarifare (t) aferentă activelor ce compun BAR^{t-1} și cea aferentă activelor considerate ca fiind puse/scoase în/din funcțiune la jumătatea perioadei tarifare (t), calculate folosindu-se metoda liniară cu aplicarea duratelor de amortizare legale.

(6) RRR se consideră egală cu cea aprobată pentru calculul venitului reglementat aferent serviciului de transport.

(7) OTS are obligația de a aloca corect activele/cotele de active destinate serviciului de sistem față de cele destinate serviciului de transport, pentru a se evita luarea în calcul a aceluiași activ/aceleiași cote de activ simultan și la calculul tarifului pentru serviciul de transport al energiei electrice și la calculul tarifului pentru SFS.

(8) OTS are obligația de a aloca costurile cu salariile personalului și alte cheltuieli legate de personal (costuri cuprinse în costurile de operare și mentenanță controlabile) destinate serviciului de sistem față de cele destinate serviciului de transport, pentru a se evita luarea în calcul a aceluiași cost simultan și la calculul tarifului pentru serviciul de transport al energiei electrice și la calculul tarifului pentru SFS.

Art. 13. — (1) Venitul reglementat pentru achiziția STS (VSTS) este necesar OTS pentru achiziționarea următoarelor resurse:

a) rezerva de reglaj secundar frecvență/putere;

b) rezerva de reglaj terțiar rapid;

c) rezerva de reglaj terțiar lent;

d) rezerva de putere asigurată de capacitățile eficiente de producere ale grupurilor dispecerizabile în cogenerare pusă la dispoziția OTS;

e) rezerva de capacitate asigurată de grupurile generatoare care au timp de pornire și preluare a sarcinii mai mic de 72 de ore;

f) energia reactivă necesară pentru reglajul tensiunii în RET.

(2) Cantitățile de STS necesare se determină și se contractează de către OTS în conformitate cu normele UCTE, cu prevederile Codului tehnic al rețelei electrice de transport și ale Codului comercial al pieței angro de energie electrică, astfel încât să fie asigurată siguranța în funcționare a SEN.

(3) OTS achiziționează lunar rezervele de reglaj menționate la alin. (1), rezerva de putere asigurată de capacitățile eficiente de producere ale grupurilor dispecerizabile în cogenerare, pusă la dispoziția OTS sub formă de rezervă de reglaj terțiar lent, rezerva de capacitate și energia reactivă necesară RET, pe bază de contract încheiat cu furnizorii serviciilor respective, la tarife reglementate de ANRE/prețuri negociate în funcție de gradul de realizare a pieței concurențiale de servicii tehnologice de sistem.

(4) Venitul reglementat pentru achiziția STS de la alin. (1) lit. a) pentru perioada tarifară (t), ($VSTS^{a,t}$) se determină ca sumă a costurilor justificate ale OTS recunoscute de ANRE pentru achiziția cantităților orare de rezervă de reglaj secundar frecvență/putere atât în regim reglementat, cât și prin mecanisme de piață.

Acest venit se calculează cu relația:

$$VSTS^{a,t} = \sum_n \sum_t [(t_{STS}^{a,t} * Q_{STSRn}^{a,t}) + (p_{STSLn}^{a,t} * Q_{STSLn}^{a,t})] \text{ [lei]}, \quad (5)$$

unde:

$t_{STS}^{a,t}$ — reprezintă tariful reglementat pentru STS de tipul (a) în perioada tarifară (t), în [lei/(hMW)]

$Q_{STSRn}^{a,t}$ — reprezintă cantitatea reglementată de STS de tipul (a) asigurată de producătorul (n) în perioada tarifară (t), în [hMW];

$p_{STSLn}^{a,t}$ — reprezintă prețul rezultat prin licitație pentru STS de tipul (a) al producătorului (n) în perioada tarifară (t), în [lei/(hMW)];

$Q_{STSLn}^{a,t}$ — reprezintă cantitatea de STS de tipul (a) asigurată prin licitație de producătorul (n) în perioada tarifară (t), în [hMW].

(5) Venitul reglementat pentru achiziția STS de la alin. (1) lit. b) pentru perioada tarifară (t), ($VSTS^{b,t}$) se determină ca sumă a costurilor justificate ale OTS recunoscute de ANRE pentru achiziția cantităților orare de rezervă de reglaj terțiar rapid atât în regim reglementat, cât și prin mecanisme de piață.

Acest venit se calculează cu relația:

$$VSTS^{b,t} = \sum_n \sum_t [(t_{STS}^{b,t} * Q_{STSRn}^{b,t}) + (p_{STSLn}^{b,t} * Q_{STSLn}^{b,t})] \text{ [lei]}, \quad (6)$$

unde:

$t_{STS}^{b,t}$ — reprezintă tariful reglementat pentru STS de tipul (b) în perioada tarifară (t), în [lei/(hMW)];

$Q_{STSRn}^{b,t}$ — reprezintă cantitatea reglementată de STS de tipul (b) asigurată de producătorul (n) în perioada tarifară (t), în [hMW];

$p_{STSLn}^{b,t}$ — reprezintă prețul rezultat prin licitație pentru STS de tipul (b) al producătorului (n) în perioada tarifară (t), în [lei/(hMW)]

$Q_{STSLn}^{b,t}$ — reprezintă cantitatea de STS de tipul (b) asigurată prin licitație de producătorul (n) în perioada tarifară (t), în [hMW];

(6) Venitul reglementat pentru achiziția STS de la alin. (1) lit. c) pentru perioada tarifară (t), ($VSTS^{c,t}$) se determină ca sumă a costurilor justificate ale OTS recunoscute de ANRE pentru achiziția cantităților orare de rezervă de reglaj terțiar lent atât în regim reglementat, cât și prin mecanisme de piață.

Acest venit se calculează cu relația:

$$VSTS^{c,t} = \sum_n \sum_t [(t_{STS}^{c,t} * Q_{STSRn}^{c,t}) + (p_{STSLn}^{c,t} * Q_{STSLn}^{c,t})] \text{ [lei]}, \quad (7)$$

unde:

$t_{STS}^{c,t}$ — reprezintă tariful reglementat pentru STS de tipul (c) în perioada tarifară (t), în [lei/(hMW)];

$Q_{STSRn}^{c,t}$ — reprezintă cantitatea reglementată de STS de tipul (c) asigurată de producătorul (n) în perioada tarifară (t), în [hMW];

$p_{STSLn}^{c,t}$ — reprezintă prețul rezultat prin licitație pentru STS de tipul (c) al producătorului (n) în perioada tarifară (t), în [lei/(hMW)];

$Q_{STSLn}^{c,t}$ — reprezintă cantitatea de STS de tipul (c) asigurată prin licitație de producătorul (n) în perioada tarifară (t), în [hMW].

(7) Venitul reglementat pentru achiziția STS de la alin. (1) lit. d) pentru perioada tarifară (t), ($VSTS^{d,t}$) se determină ca sumă a costurilor fixe justificate recunoscute de ANRE, aferente capacităților eficiente de producere ale grupurilor dispecerizabile în cogenerare, pusă la dispoziția OTS sub formă de rezervă de reglaj terțiar lent.

Acest venit se calculează cu relația:

$$VSTS_n^{d,t} = (C_{eff,n}^t / C_{inst,n}^t) * CF_n^t \text{ [lei]}, \quad (8)$$

unde:

$C_{eff,n}^t$ — capacitatea electrică eficientă în cogenerare calificată de producătorul (n) în perioada tarifară (t), pentru grupurile dispecerizabile în [MW];

$C_{inst,n}^t$ — capacitatea totală instalată în grupuri dispecerizabile a producătorului (n) în perioada tarifară (t), în [MW];

CF_n^t — costurile fixe justificate aferente grupurilor dispecerizabile în cogenerare ale producătorului (n) în perioada tarifară (t), în [lei].

Pentru perioada tarifară (t) $VSTS^d$ se determină astfel:

$$VSTS^{d,t} = \sum_n VSTS_n^{d,t} \text{ [lei]} \quad (9)$$

(8) Venitul reglementat pentru achiziția serviciului de sistem de la alin (1) lit. e) pentru perioada tarifară (t), ($VSTS^{e,t}$) se determină ca sumă a costurilor justificate recunoscute de ANRE producătorilor cu grupuri generatoare care au timp de pornire și preluare a sarcinii mai mic de 72 de ore și care pun la dispoziția OTS puterea calificată a respectivelor grupuri sub formă de rezervă de capacitate.

Acest venit se calculează cu relația:

$$VSTS^{e,t} = \sum_n \sum_t [(t_{STS}^{e,t} * Q_{STSRn}^{e,t}) + (p_{STSLn}^{e,t} * Q_{STSLn}^{e,t})] \text{ [lei]}, \quad (10)$$

unde:

$t_{STS}^{e,t}$ — reprezintă tariful reglementat pentru STS de tipul (e) în perioada tarifară (t), în [lei/(hMW)];

$Q_{STSRn}^{e,t}$ — reprezintă cantitatea reglementată de STS de tipul (e) asigurată de producătorul (n) în perioada tarifară (t), în [hMW];

$p_{STSLn}^{e,t}$ — reprezintă prețul rezultat prin licitație pentru STS de tipul (e) al producătorului (n) în perioada tarifară (t), în [lei/(hMW)];

$Q_{STSLn}^{e,t}$ — reprezintă cantitatea de STS de tipul (e) asigurată prin licitație de producătorul (n) în perioada tarifară (t), în [hMW].

(9) Venitul reglementat pentru achiziția STS de la alin. (1) lit. f) pentru perioada tarifară (t), ($VSTS^{f,t}$) se determină ca sumă a costurilor justificate ale OTS recunoscute de ANRE pentru achiziția cantităților orare de energie reactivă necesară pentru reglajul tensiunii în RET atât în regim reglementat, cât și prin mecanisme de piață.

Acest venit se calculează cu relația:

$$VSTS^{f,t} = \sum_n \sum_t [(t_{STS}^{f,t} * Q_{STSRn}^{f,t}) + (p_{STSLn}^{f,t} * Q_{STSLn}^{f,t})] \text{ [lei]}, \quad (11)$$

unde:

$t_{STS}^{f,t}$ — reprezintă tariful reglementat pentru STS de tipul (f) în perioada tarifară (t), în [lei/MVarh];

$Q_{STSRn}^{f,t}$ — reprezintă cantitatea reglementată de STS de tipul (f) asigurată de producătorul (n) în perioada tarifară (t), în [MVarh];

Q_{STSLn}^{ft} — reprezintă prețul rezultat prin licitație pentru STS de tipul (f) al producătorului (n) în perioada tarifară (t), în [lei/MVArh];

Q_{STSLn}^{ft} — reprezintă cantitatea de STS de tipul (f) asigurată prin licitație de producătorul (n) în perioada tarifară (t), în [MVArh].

(10) Venitul reglementat pentru asigurarea STS de către OTS pentru perioada tarifară (t), ($VSTS^t$) se determină ca sumă a veniturilor de la alin. (4)–(9).

Venitul pentru asigurarea STS se calculează cu relația:

$$VSTS^t = \sum_p VSTS^{p,t} \text{ [lei]}, \quad (12)$$

unde: p

$p = a, b, c, d, e, f.$

CAPITOLUL VII

Calculul tarifului pentru serviciul de sistem

Art. 14. — Venitul aferent serviciului de sistem se obține de OTS prin aplicarea tarifului pentru serviciul de sistem furnizorilor/producătorilor de energie electrică pentru cantitățile de energie electrică furnizată/consumată (inclusiv pentru export) și operatorilor de distribuție pentru cantitățile de energie electrică achiziționate pentru acoperirea CPT.

Art. 15. — (1) Tarifele pentru serviciul de sistem și SFS se stabilesc pentru o perioadă tarifară (t) și se calculează pe baza venitului reglementat aferent serviciului respectiv.

(2) Venitul reglementat pentru perioada tarifară (t) se ajustează cu corecțiile de venit corespunzătoare perioadelor tarifare (t-2) și (t-1).

(3) Venitul reglementat pentru asigurarea SFS și STS pentru perioada tarifară (t) se propune de către OTS până la data de 1 octombrie a perioadei tarifare (t-1) și se aprobă de către ANRE.

(4) În vederea determinării venitului reglementat pentru asigurarea SFS și STS pentru perioada tarifară (t), OTS transmite următoarele date:

- a) prognozele pentru perioada tarifară (t);
- b) corecțiile pe baza realizărilor pentru perioada tarifară (t-2);

c) corecțiile pe baza estimărilor/realizărilor pentru perioada tarifară (t-1), respectiv datele realizate pe primele 8 luni (ianuarie–august) și datele estimate pentru următoarele 4 luni (septembrie–decembrie) ale perioadei tarifare (t-1).

(5) Tarifele pentru serviciul de sistem, SFS și STS se propun de către OTS pentru fiecare perioadă tarifară în fiecare an până la data de 1 noiembrie și se aprobă de către ANRE.

Art. 16. — Tariful pentru SS, t_{SS} în perioada tarifară (t) se calculează cu relația:

$$t_{SS}^t = VSS^t / (Q_{CI}^t + Q_{EXP}^t) \text{ [lei/MWh]} \quad (13)$$

Art. 17. — Tariful pentru SFS, t_{SFS} în perioada tarifară (t) se calculează cu relația:

$$t_{SFS}^t = VSFS^t / (Q_{CI}^t + Q_{EXP}^t) \text{ [lei/MWh]}, \quad (14)$$

unde:

Q_{CI}^t — prognoza consumului intern, exceptând CPT din RET pentru perioada tarifară (t);

Q_{EXP}^t — prognoza exportului pentru perioada tarifară (t).

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 18. — Toate datele necesare determinării veniturilor pentru serviciul de sistem (STS și SFS) sunt exprimate în termeni nominali.

Art. 19. — Tarifele pentru serviciul de sistem, SFS și STS se pot revizui la un interval de cel puțin 6 luni dacă se constată diferențe mai mari de 10 % între veniturile și costurile justificate ale OTS aferente serviciului în perioada analizată.

Art. 20. — În cazul în care OTS va realiza diferențe venituri/costuri aferente SFS și STS în perioadă tarifară (t), corecțiile se vor considera la calculul tarifelor pentru serviciul de sistem în perioadă tarifară (t+1), prin corecții aplicate venitului reglementat.

Art. 21. — ANRE va monitoriza cheltuielile/veniturile aferente SFS, STS și serviciului de sistem, iar OTS va transmite periodic aceste date, în conformitate cu prevederile Ghidului de completare a machetelor de monitorizare a activității OTS și ale prezentei metodologii.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru vânzări și relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 154841

